

„V takovou chvíli sdělit veřejnosti, že zkoušky nejspíš nebudou, je z hlediska online učitelů sabotážní krok. Část žáků prostě obratem vypne. Když to řekl premiér, tak to tak asi bude... A co když Babiš svůj nápad neprosadí nebo si příští týden přečte někde jinde něco jiného a změní názor? Podobně jako u závodních jídelen řekne ‚Sorry, spletli jsme se?‘ A kdo ponese následky? On ne, učitelé z velké části a žáci naplno,“ **komentuje Tomáš Feřtek prohlášení premiéra Andreje Babiše, že navrhne úřední maturitu (respekt.cz).**

Krátce

- **Premiér Babiš chce navrhnout „úřední“ maturitu, oznámil to v rozhovoru pro média.** Se zprávou [přišel web idnes.cz](#). [Premiér v rozhovoru odkázal na Slovensko](#), kde k tomuto kroku přistoupili už vloni, a připustil, že se na tom neshodl s ministrem školství Robertem Plagou (idnes.cz). Ministerstvo má na případné úpravy maturit jiný názor. Podle mluvčí ministerstva školství Anety Lednové úřad jedná se zástupci škol „o dalších možných úpravách maturit, jejich termínů nebo obsahu.“ Rozhodnout podle ní chce do konce příštího týdne (ČT24). [Ministr Plaga ve čtvrtek nedorazil do studia CNN Prima News](#), poslanec za ANO a člen školského výboru Karel Rais řekl, že se o možnosti úřední maturity dozvěděl od novinářů. Řada učitelů jeho návrh zkritizovala, například podle [Jitky Kmentové z pražského Gymnázia Na Zatlance by část učitelů i žáků ztratila motivaci k další práci](#) (seznamzpravy.cz). „Vadí nám, že kompetence ministra školství populisticky bez rozhořčení s členem vlády, který má resort v gesci, na sebe bere pan premiér,“ okomentovala Babišův návrh [Petra Mazancová z Učitelské platformy](#) (novinky.cz). Představitel školských asociací zareagovali [otevřeným dopisem](#) (facebook). [Předsedkyně Asociace ředitelů gymnázií Alena Schejbalová](#) je přesvědčená, že letošní maturanti měli na přípravu více času, druhé pololetí se nemusí věnovat jiným než maturitním předmětům. Distanční výukou podle ní trpí především 1. ročníky (CNN Prima News). [Plaga jedná se zástupci zdravotnických škol](#), jejichž žáci mohou mít nařízenou pracovní povinnost, o dalších úlevách (irozhlas.cz). Tento týden [chce ministr Plaga rozhodnout také o termínu přijímacích zkoušek](#) (blesk.cz). Úřední maturity jsou příležitostí ukázat „trochu pochopení a lidskosti“, [tvrdí Andrej Babiš](#) (facebook).
- **Vláda v pátek schválila pracovní povinnost pro část studentů středních a vysokých škol.** „Pracovní povinnost, která platí od pondělí 8. března, se týká vedle studentů třetích a čtvrtých ročníků středních zdravotnických škol také čtvrtého a pátého ročníku vysokoškolského studia všeobecného lékařství,“ [uvádí lidovky.cz](#). Týká se také všech ročníků vysokých a vyšších odborných škol, které připravují zdravotníky-nelékaře. Děkani lékařských fakult jsou proti, opatření podle nich ohrozí [zdraví i kvalitu studia mediků](#) (CNN Prima News). Studentská komora Rady vysokých škol to označila za velký zásah do osobního života i studia, [v nemocnicích by podle ní studenti měli dále pracovat na dobrovolné bázi](#) (lidovky.cz). Vláda už tuto povinnost studentům uložila v minulém roce dvakrát, „potýkali se přitom nejen s náročnou a málo kvalifikovanou prací, ale také s doměřením daní, zkouškami ve škole, zavřenými učebnami nebo nejasností kolem závěrečné zkoušky,“ [píše seznamzpravy.cz](#). Připomíná také, že středoškolákům se blíží maturity: „Kromě toho, že prakticky celý rok nechodili do školy, navíc stále ještě neznají ani podobu této zkoušky.“
- **Na dálku se učí také v mateřských školách, online výuka by neměla přesáhnout 30 minut týdně.** Ministerstvo školství vydalo manuál pro distanční výuku v mateřských školách již vloni v září, [upozorňuje web rizeniskoly.cz](#), který zároveň nabízí odkazy na důležité zdroje informací. „Nedoporučuje online vzdělávání, spíše zadávání praktických úkolů dětem,“ [shrnují novinky.cz](#). „Naše mateřská škola po dohodě s rodiči předškolních dětí, kterých prakticky v tuto chvíli 23, zvolila pětiminutové videozáznamy každý den. My, paní učitelky, se natáčíme,“ popisuje způsob výuky na dálku ředitelka školky MŠ Jinolice Monika Hakenová. Řídí se doporučením ministerstva z manuálu, že online výuka u dětí v tomto věku by neměla přesáhnout 30 minut za týden. [K videu vždy přidávají malý úkol](#) (tn.nova.cz).
- **Online výuku tajně sledovala starostka, pak zkritizovala žáky za to, že byli v pyžamu.** O tajně „inspekci“ se škola v Mikulášovicích dozvěděla až zpětně, z e-mailu zasláního ředitelce. E-mail do školy byl pochvalný. „Jenže o pár dní později přišel zastupitelům obce, z nichž někteří jsou rovněž učitelé na zdejší základní škole, ještě druhý e-mail, tentokrát od místostarosty. A ten byl už o poznání kritičtější. U žáků se mu například nezдал přístup k učivu, nebo že si nezapínají při online výuce kamery,“ [píše Josef Mačí](#) (seznamzpravy.cz). Nelíbilo se mu ani, jak jsou děti oblečeny či učešány. Starostka Trojanová v postupu, který reagoval na stížnosti předsedkyně školské rady, nevidí nic problematického. Podle Ondřeje Andryse z České školní inspekce překročila své pravomoci.
- **„Tady si většina lidí myslí, že pokud se tyto děti nepodaří vzdělat, bude mít problém celá společnost,“ říká Pavel Bobek,** který učí v Londýně ve čtvrti, kde žije hodně přistěhovaleckých rodin. Frontální výuka podle něj není v Anglii prosté slovo, neznamená to ale, že učitel mluví a děti jen poslouchají. (lidovky.cz)
- **Znevýhodněné děti nárok na podporu neztratily, řada škol ale tápe, jak ji poskytnout.** „Je nutné, aby školy konečně obdržely závazná pravidla pro jejich poskytování i v náhradním režimu,“ [říká Klára Laurenčíková, ČOSIV](#) (novinky.cz). Za nepochopitelné považuje, že vláda dala výjimku profesionálním sportovcům ve chvíli, kdy se asistent pedagoga nemůže venku sejit s malou skupinou dětí.

V souvislostech

JAK ROZUMĚT ZMĚNÁM V RVP PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLY? U KULATÉHO STOLU SKAV A EDUIN SE DISKUTOVALO O MALÉ REVIZI INFORMATIKY I O ŠKRTECH

Digitální svět se za posledních 17 let změnil k nepoznání, žáci základních škol se ale o informačních technologiích stále učí podle rámcového vzdělávacího programu z roku 2004. O tom, že je to potřeba změnit, se diskutuje minimálně 15 let. „Již v roce 2009 jsme věděli, že naše rámcové vzdělávací programy jsou v pořádku a je třeba s nimi rychnit něco udělat,“ připomněl na úvod kulatého stolu EDUin a SKAV Bořivoj Brdička z Jednoty školských informatiků.

Po dlouhém přešlapování se na tzv. malé revizi informatiky začalo v roce 2016 pracovat, od roku 2018 se ověřovala na školách. Na konci ledna upravený rámcový vzdělávací program (RVP) ministerstvo rozeslalo školám. Vedle nového vzdělávacího oboru informatika v něm přibyla také nová (digitální) klíčová kompetence. „Na změnu jsme čekali řadu let, uvědomovali jsme si, že nám ujíždí vlak. Přestože se mluví o malé revizi, pro nás informatiky je obrovská,“ řekla učitelka informatiky Štěpánka Baierlová z Učitelské platformy. Větší pozornost než nové informatiky se ale po zveřejnění RVP dostalo škrtnům v jiných vzdělávacích oborech. Kritiku si vysloužily redukce ve fyzice nebo v občanské nauce, o kterých se vedly diskuse na sociálních sítích i v novinách.

Důvod? Uvolnit prostor pro více hodin nové informatiky. V dosud platném RVP má po jedné hodině na 1. i 2. stupni, nově se její hodinová dotace zvýšila na dvě, resp. čtyři hodiny. K redukci učiva i snížení hodinové dotace se kriticky vyjádřila řada zájmových skupin. „Ty čtyři hodiny přidané informatice se od nich cpali další a další informace a nikdo z těchto prohlášení není návrh, odkud by se měly vzít. Děti nejsou nafukovací, v rychlosti se od nich cpali další a další informace a nikdo z těchto prohlášení není návrh, odkud by se měly vzít. Děti nejsou nafukovací,“ upozornil ředitel klánovické základní školy a předseda Asociace ředitelů základních škol Michal Černý, který nový RVP připomínkoval.

Snížení hodinové dotace v rámci vzdělávacích oborů považuje za lepší řešení než seškrtnutí disponibilních hodin, dává totiž školám volnost, zda hodinovou dotaci například pro fyziku nebo zeměpis snížit, nebo ji doplnit z ponechaných disponibilních hodin. Bořivoj Brdička upozornil na to, že hodinová dotace pro vzdělávací oblast Člověk a příroda, která zahrnuje přírodopis, zeměpis, chemii nebo fyziku, se kvůli nové informatice snížila z 21 na 20 hodin, vzdělávací oblast Člověk a společnost (dějepis, výchova k občanství) bude mít místo jedenácti nově deset hodin.

Co a jak vyškrtnout, to už je podle panelistů jiná otázka, stejně jako způsob, jakým tyto změny ministerstvo komunikovalo. „Ve škole učíme děti pracovat s chybou, možná by stálo za to říct, že tohle se neudělalo dobře. Nemusíme si hrát na to, že se ty škrty neudělaly narychlo a že se udělaly dobře,“ zkritizovala postup ministerstva Štěpánka Baierlová. Poukázala také na to, že o zásadách nevěděli často ani odborníci, kteří pracují na přípravě tzv. velké revize v daných oborech. „Redukce nebyla udělaná skvěle, to netrvá dlouho. U tyto obory ale nešlo, těm chceme věnovat péči v rámci velké revize,“ vyjádřil se ke kritizovanému škrtnu Jaroslav Faltýn z ministerstva školství. Tzv. velké revizi dalších vzdělávacích oborů s výjimkou informatiky by ministerstvo chtělo mít hotovou v roce 2023. Podle Faltýna ale brzdí ve srovnání s jinými zeměmi změny v kurikulu boje o slovíčka: „Prosadit informatiku, která je pro děti nepochybně přínosem, trvalo léta.“ Upozornil také na to, že škrty v RVP neznamená zákaz Newtonovy nebo Ohmovy zákony učit, RVP učivo nepředefinuje a je na škole, jak si vzdělávací obsah poskládá.

Podle Martina Ruska ukázala diskuse o škrtech v novém RVP nejen na to, že jde o netransparentní a nekoncepční zásahy, ale také na další problém. „Reforma kurikula je jako černá kočka, která se toulá po chodbách školy a nikdy nevejde do třídy,“ okomentoval probíhající diskusi. Ukazuje se, že učitelé pořád vnímají RVP jako předpis, i kdy je učivo jako takové nepředefinuje. „Bylo by dobré zacílit nejen na to, aby učitelé rozuměli, jak se ke škrtnům dospělo, ale aby rozuměli také tomu, jak kurikulum funguje,“ pokračoval Martin Rusek s tím, že podle výzkumů má v řadě případů na realitu ve školách větší vliv než kurikulum učebnice. V jeho oboru – chemii – přitom vedou prim učebnice z 90. let. Nůžky mezi státem zamýšleným kurikulem a kurikulem realizovaným jsou rozevřené a aktuálně diskutované škrty ve vzdělávacím obsahu změně nepomohou.

Celou diskusi o RVP můžete zhlédnout [zde](#). Diskuse se zúčastnili: Bořivoj Brdička (Jednota školských informatiků), Michal Černý (Asociace ředitelů ZŠ ČR), Jaroslav Faltýn (MŠMT ČR), Ivo Jupa (Národní pedagogický institut), Martin Rusek (UK PedF), Štěpánka Baierlová (ZŠ Lerchova Sušice, Učitelská platforma).

Akce tohoto a příštího týdne (výběr z EDUkalendáře)

- **15. 3. – 23. 4., online, Labyrint Migrace – online kurz a setkání s odborníky**
- **Jak hodnotíte beduin?** Chceme newsletter stále zlepšovat a měnit. Hlavně proto, aby vám nabídl lepší obsah, a také chceme poznat naše čtenáře a získat od nich zpětnou vazbu. [Vyplněte nám krátký dotazník, děkujeme!](#)

PODPOŘTE beduin:

Týden co týden připravujeme beduin, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom zajistili bezplatnou dostupnost pro naše čtenáře a zároveň udrželi současnou kvalitu, potřebujeme Vaši pomoc. Dar ve výši 200 pokryje přípravu beduinu pro Vás a jednoho dalšího odběratele na celý rok.

DAROVAT